ދީނީގޮ ން އިސްކަން ދޭންޖެހޭ
ތު
(2)
ކަންތައްތައް
އިބްރާހީމް މާހިރު މޫސާ
(ނޮވެމްބަރ2102ގެ ދަރުމައާ ގުޅޭ) ޙާލަތުވެސް ހަމަ މިފަދައެވެ. އެކަލޭގެފާނު ބާރުއަޅާގޮތަށް ކިޔަވައިދެވޭކަމީ ދީނުގައި
ސިފަ ކުރައްވާގޮތުން ބައެއް މީހުންނަކީ އެކަން އޮތްގޮތް ނޭނގި ކުރެވޭ ކަމެކެވެ.
• ހަމައެކަނި ހިތުދަސްކުރުމަށްވުރެ އެކަލޭގެފާނު ގެނެސްދެއްވި ޢިލްމާއި ކީރިތި ޤުރްއާނުގެ އެތައް އާޔަތެއްގައި
ވިސްނުމަށް އިސްކަން ދިނުން ހިދާޔަތުގެ މަންފާ ލިބިގަންނަމީހުންނެވެ. އަމުރުކުރައްވާފައިވަނީ ކަންކަން ހޯދާ
އަލްބުޚާރީއާއި މުސްލިމުގައި އަބޫ އަދި އުނގެނި އެހެންމީހުނަށް ބަލާށެވެ. ވިސްނާ ފިކުރުކުރާށެވެ.
މޫސާގެ އަރިހުން ރިވާވެގެންވާ އުނގަންނައިދޭ މީހުންނެވެ. އަދި
ޙަދީޘެއްގައި ކީރިތި ރަސޫލު صىل الله އަނެއްބަޔަކު އެޢިލްމު ދަހެއް ނުކުރެތެވެ. ފިޤްހީ މައްސަލަ ތަކުގައި
عليه وسلم އެކަލޭގެފާނާއެކު ފޮނުއްވުނު އެއިން މަންފާ ލިބިގަނެ އެހެންމީހުންނަށް އިސްކަންދޭންޖެހޭ ކަންކަން
ހިދާޔަތާއި، ޢިލްމު ސިފަ ކުރައްވާފައިވަނީ އެޢިލްމު ފޯރުކޮށެއްވެސް ނުދެއެވެ. - ބޭރުފުށަށްވުރެ މަޤުޞަދަށް އިސްކަން
ބިމަކަށް ވެހޭ ބޯވާރޭގެ ގޮތުގައެވެ. ދިނުން:
އެބިމުގެ ބައެއް ހިސާބުތަކަކީ ފަސޭހަ ހިތުދަސްކުރުމަކީ އެއްވެސް ފައިދާއެއް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ބާވައިލެއްވުމުގެ
ރަނގަޅު ސަރަހައްދުތަކަށް ވުމުން ނެތްކަމެއް ނޫނެވެ. އެއީ ފަހުން މަޤްޞަދުތަކެއް ވެއެވެ. ޖުމްލަގޮތެއްގައި
އެސަރަހައްދުތަކުގައި ވަރަށްގިނަ ފައިދާ ހޯދުމަށްޓަކައި ޙަޤީޤަތްތަކާއި އެއީ އަޅުތަކުންގެ ދުނިޔެއާއި
ގަހާއި ވިނަ ހެދެއެވެ. އެބިމުގެ ބައެއް މަޢުލޫމާތުތައް ރައްކާ ކުރުމެކެވެ. އާޚިރަތް ބާއްޖަވެރިކުރުމެވެ. ފިޤްހީ
ސަރަހައްދުތަކަކީ ވެހޭ ފެންގަޑު ހިތުދަސްކުރުމަކީ އޭގެ ޒާތުގައި މައްސަލަތަކުގައި ޝަރްޢީ މަޤްޞަދުތައް
ހިފަހެއްޓޭގޮތަށްހުރި ހަރު ބިމެވެ. އަމާޒެއް ނޫނެވެ. އެއީ އެހެންކަމަކަށް ދެނެގަތުމަށް މަސައްކަތް ކުރަންޖެހެއެވެ.
އެހިސާބުގައި ހަރުލާފައިވާ ފެނުން އޮތް ވަސީލަތެކެވެ. ކަންކަން ޢިއްލަތުތައް ދެނެގަނެ، އެއްކަމެއް
ބުއިމަށާއި، ގަސްގަހަށް ފެން ދިނުމަށް ވިސްނައި ދެނެގަތުމަށްވުރެ ބޮޑަށް އަނެއްކަމަކާ ގުޅުވަން ޖެހެއެވެ. ފަރްޢުތައް
ބޭނުންކޮށް އެފެނުގެ މަންފާ މީހުން ހިތުދަސްކުރުމަށް އިސްކަން ދިނުމަކީ އޭގެ އަޞްލުތަކާއެވެ. ޖުޒުއީކަންކަން
ހޯދައެވެ. އަދި އެބިމުގެ ބައެއް ހިސާބަކީ ގިނަ ޢަދަދެއްގެ މުސްލިމުންނަށް އެކަންކަމުގެ ކުއްލިއްޔާތުތަކާއެވެ.
ބިންހަރު އަދި އޮމާން ބިމަށް ވުމުން، ކުރެވޭ ކުށެކެވެ. އިސްލާމީ ބައެއް ނައްޞުތަކުގެ ބޭރުފުށާ ހަމައިން
އެހިސާބުގައި ފެންހަރެއް ނުލައެވެ. މަދަރުސާތަކުގައިވެސް ވިސްނުމާއި ނިންމައިގެން ނުވާނެއެވެ. ޝަރީޢަތުގައި
އަދި ގަހެއްވެސް ނުހެދެއެވެ. މީހުންގެ ހޯދުމަށްވުރެ ބޮޑަށް ހިތުދަސްކުރުމަށް ކަ ނޑައަޅުއްވާފައިވާ ކޮންމެ ކަމެއްގެވެސް
12 ދަރުމަ. ޖެނުއަރީ، ފެބްރުއަރީ 2013

މަޤްޞަދެއް އޮންނާނެއެވެ. އަމުރުތަކާއި، އެއްބޭކަލެއްގެ ރައުޔު އަނެއް ބޭކަލަކު -1 އުނދަގޫ ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ފަސޭހަ
ނަހީތަކާއި، ހުއްދަކަންކަމަކީވެސް ޤަބޫލުފުޅު ކުރައްވަން ބޭނުންފުޅު ކުރުމަށް އިސްކަން ދިނުން
އެކަމެއްގެ ފަހަތުގައި މަތިވެރި ނުވާތީ އުފެދޭ ތަފާތުތަކެއް ނޫނެވެ. ފަތުވާތައް ބިނާކުރަންވާނީ
اله
މަޤްޞަދެއް ވާނެ ކަންކަމެވެ. ތަޢާލާ ދަލީލުތައް ލިބިފައިނެތުމާއި، މީސްތަކުންނަށް އުނގަދޫ ކުރުމުގެ
ކަންކަން ޝަރްޢު ކުރައްވާފައިވާނީ ދަލީލުތަކުގެ ޞައްޙަކަމާމެދު ސުވާލު މައްޗަކަށް ނޫނެވެ. އޭގެ ބަދަލުގައި
ބޭކާރު ގޮތުގައެއް ނޫނެވެ. ޙުކުމްތައް އުފެދުމާއި، ދަލީލުތައް ދޭހަވުމުގައި އިސްކަން ދޭންވާނީ، މީސްތަކުންނަށް
ޝަރްޢު ކުރައްވާފައިވަނީ، އެއްވެސް ތަފާތުވުމަކީ ޚިޔާލުތަފާތުވާންޖެހޭ ފަސޭހަވާނެ ގޮތްތަކަށެވެ. الله تعاىل
އުނިކަމެއްނުވާ އެކަލާނގެ މަތިވެރި ބައެއް ސަބަބުތަކެވެ. ފިޤްހީ ވަޙީކުރައްވާފައި ވެއެވެ."يريد الله بكم
ޢިލްމުފުޅާއި، އަޅުތަކުންގެ މައްޗަށް އޮތް ވަރަށްގިނަ މައްސަލަތަކަކީ އެކަމުގެ اليرس وال يريد بكم العرس" މާނައަކީ:
"اله
އެކަލާނގެ އޯގާވަންތަކަމާއި ރަޙްމަތުގެ ޚިޔާލުތަފާތުވުން ނައްތާލުން ދަތި ތިޔަބައި މީހުންނާމެދުގައި
ތެރެއިން އިލާހީ ޙިކްމަތް ތަކެއްގެ ކަންކަމެވެ. އެފަދަ މައްސަލަތަކުގައި އެދިވޮޑިގެންވަނީ ލުއިފަސޭހަ ގޮތެވެ. އަދި
މަތިންނެވެ. ވަކިގޮތެއް އެއީ ހަމައެކަނި ޞައްޙަގޮތް ތިޔަބައިމީހުންނާމެދު ދަތި އުނދަގޫގޮތް
"
ކަމުގައި ހަދައި، އެނޫން އެހެން ހުރިހައި އެކަލާނގެ އެދިވޮޑިގެން ނުވެއެވެ.
- ތަޤްލީދު ކުރުމަށްވުރެ އިޖްތިހާދު ރައުޔެއް ބާޠިލުކުރުމަކީ އޮތްކަމެއް
ކުރުމަށް އިސްކަން ދިނުން ނޫނެވެ. ޚާއްޞަކޮށް މިޒަމާނަކީ އިސްލާމްދީނުގެ
ވަގުތާ ޙާލަތަށް ބެލުމެއްނެތި، ފިޤްހީ ލުއިފަސޭހަކަން ސާބިތުކޮށްދޭން
މައްސަލަތަކުގައި ކުރީގެ ޢިލްމުވެރިން ކީރިތި ޤުރްއާނާއި މާތް ނަބިއްޔު صىل الله عليه ޖެހިފައިވާ ޒަމާނެކެވެ. އަލަށް އިސްލާމްވާ
ތަޤްލީދުކޮށް އެބޭފުޅުންގެ ބަސްފުޅުތައް وسلمގެ ސުއްނަތުން ވަރަށް ޞަރީޙަކޮށް މީހުންނަށާއި، ތައުބާވެ ހަމަމަގަށް
ތަކުރާރު ކުރުމަކީ ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭ ސާބިތުވާ ޤަޠުޢީ މައްސަލަތައް އެޅުމަށް މަސައްކަތް ކުރާމީހުންނަށެވެ.
ކަމެއް ނޫނެވެ. ޙުކުމް ބިނާވެގެންވާނީ އެއްފަރާތްކޮށް، ޢިލްމުވެރިންގެ ކީރިތި ރަސޫލު صىل الله عليه وسلم ގެ
ޙުއްޖަތާއި ދަލީލުގެ މައްޗަށެވެ. މެދުގައި ޚިޔާލުތަފާތުވެފައިވާ ޡައްނީ ބަސްފުޅެއްގައި ވެއެވެ. "إذا صىل أحدكم
އެކަމުގައި އެހެންމީހެއްގެ ބަހާއި މައްސަލަތައް އެއީ އުއްމަތުގެ للناس فليخفف، فإن فيهم السقيم، والضعيف
ތިމާގެ ބަސް ދިމާކުރެވޭތޯ ބަލާކަށް އެންމެ ބޮޑެތި ޤަޟިއްޔާތައް ކަމުގައި والكبري، وإذا صىل أحدكم لنفسه فليطول ما
ނުޖެހެއެވެ. އަހަރެމެން މިއުޅޭ ޒަމާނާއި ތަޞައްވުރު ކުރުވަން އުޅުމަކީ ދީނާމެދު شاء" މާނައަކީ: "ތިޔަބައިމީހުންކުރެ މީހަކު
އަހަރެމެންގެ ވެއްޓާއި ޙާލަތާއި ކުރެވޭ އިހާނެތި ޢަމަލެކެވެ. އެކަމުގެ މީސްތަކުންނައިގެން ނަމާދު ކުރާނަމަ
!
އަހަރެމެންނަށް އެނގޭ އެނގުންތަކާއި ސަބަބުން ދީނާމެދު ނުރަނގަޅު ލުއިކުރާށެވެ ފަހެ، ބަލިމީހުންނާއި،
އަހަރެމެންގެ ބޭނުންތަކަށް ރިޢާޔަތް ތަޞައްވުރެއް ކުރެވުމަށް ޢާއްމުންނަށް ޟަޢީފު މީހުންނާއި، މުސްކުޅިން
ކުރުމެއްނެތި، ކުރީގެ ޢިލްމުވެރިންގެ ޖާގަދެވޭނެއެވެ. ޚާއްޞަކޮށް އެބާވަތުގެ އެމީހުންގެ ތެރޭގައި ތިބޭނެއެވެ. އަދި
އިޖްތިހާދުތައް މުޤައްދަސް ކުރުމަކީ މައްސަލަތަކުގައި ވަކި ރައުޔެއް ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން މީހަކު
ފިޤުހީ މައްސަލަތަކުގައި ތަރުޙީބު ދެވޭ ފަރްޟު ކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް އެކަނިހުރެ ނަމާދު ކުރާނަމަ އެމީހަކު
"!
ކަމެއްނޫނެވެ. ގޮވާލެވޭނަމަ އެކަމުގެ ނޭދެވޭ ނަތީޖާ ބޭނުންވަރަކަށް ދިގުކުރާށެވެ
ބޮޑުވާނެއެވެ.
ފިޤްހީ މައްސަލަތަކުގައި -2 މިޒަމާނުގެ ޟަރޫރަތްތައް ޤަބޫލު
ޢިލްމުވެރިންގެ މެދުގައި އުފެދިފައިވާ ފަތުވާ ދިނުމުގައި އިސްކަން ދޭންޖެހޭ ކުރުން
ޚިޔާލު ތަފާތުވުންތަކަކީ ކޮންމެހެން ކަންކަން އިސްލާމް ދީނުގައިވަނީ ޟަރޫރީ
ދަރުމަ. ޖެނުއަރީ، ފެބްރުއަރީ 13 2013

ޙާލަތްތަކުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތްތައް ރައްޔިތުންނާއި ހަމައަށް އިސްލާމީ
އަންގަވާފައެވެ. އެހެންކަމުން ފަތުވާތައް "ދާރު އިސްލާމް" އާއި "ދާރު ދަޢުވަތު ފޯރުނަ ނުދިނުމަށް އެމީހުންގެ
"
ދެވެންވާނީ މިއުޞޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތް ޙަރްބު ގެ ގޮތުގައި ޤައުމުތައް ބާރުގެ ބޭނުންކުރިއެވެ.
ކުރެވިގެންނެވެ. ފަރުދީ ގޮތުންނާއި ޖަމާޢީ ބެހުމާއި، މުސްލިމުންނާއި ޣައިރު
ގޮތުން ހުރި ޟަރޫރަތްތައް ހުރެއެވެ. މުސްލިމުންގެ މެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ މިޒަމާނުގައި އެޙާލަތު ވަރަށް ތަފާތެވެ.
އެހެންކަމުން އެކަންކަމަށް ރިޢާޔަތް ގުޅުމުގެ އަޞްލަކީ ހަނގުރާމަ ކަމުގައި މުސްލިމުން ވެރިކަން ނުކުރާ ގިނަ
ކުރުމަކީ މުފްތީންނަށް ލާޒިމު ކަމެކެވެ. ދުށުމަކީ މިފަދަ ބައެއް މިސާލުތަކެވެ. ޤައުމުތަކުގައިވެސް ވަރަށްގިނަ
މިފަދަ ފަތުވާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް މުސްލިމުން ދިރިއުޅެއެވެ. އަދި ފޮތާއި
-3 ޒަމާނާއި ގުޅޭގޮތުން ފަތުވާތައް ޣައިރު މުސްލިމުންނާއި މުޢާލަމާތް ނޫސް މަޖައްލާތަކާއި، ޓީވީ، ރޭޑިއޯ ގެ
ބަދަލުކުރުން: ކުރުމަކީ މިޒަމާނުގައި އެކަށީގެންވާ އިތުރުން މިނިވަންކަމާއެކު އެއްވުންތައް
އެކި ޒަމާންތަކުގައި މީހުންގެ ކަމެއް ނޫނެވެ. ދީނީ ނައްޞުތަކަށް ބާއްވައި ޣައިރު މުސްލިމުންނަށް
ދިރިއުޅުމުގެ ޙާލަތަށް ބަދަލުތައް ބުރަވާއިރު މިފަދަ ފަތުވާތަކަށް ބާރުދޭ އިސްލާމީ ދަޢުވަތު ހުށަހެޅުމުގެ
އައުމަކީ ޤަބޫލުކުރަންޖެހޭ ކަމެކެވެ. ނައްޞުތަކެއް ނެތެވެ. އެއާއި ޚިލާފަށް ފުރުސަތު އެފަދަ ޤައުމުތަކުގައިވެސް
އެ ސަބަބަށްޓަކައި ޒަމާނާއި، ތަނާއި، ޝަރްޢީ ނައްޞުތައް ބާރުދެނީ އޭގެ ލިބިއެވެ. އަދި މީގެއިތުރުން އިންޓަރނެޓު
އާދަކާދައާއި، ޙާލަތާއި ގުޅޭގޮތަށް އިދިކޮޅަށެވެ. އިސްލާމްދީން ގޮވާލަނީ މެދުވެރިކޮށް ވަރަށް ފަސޭހައިން
ފަތުވާތައް ބިނާކުރުމަކީ ފިޤުހު އިންސާނުން އެއްބަޔަކު އަނެއްބަޔަކަށް އިސްލާމީ ދަޢުވަތު ފެތުރުމުގެ މަގުތައް
ޢިލްމުވެރިން ހުއްދަކުރައްވާ ކަމެކެވެ. ތަޢާރަފުވެ އުޅުމަށެވެ. "وجعلناكم މިޒަމާނުގައި ވަނީ ތަނަވަސް ވެފައެވެ.
ބައެއް ފިޤުހީ މައްސަލަތަކާމެދު شعوبا وقبائل لتعارفوا" މާނައަކީ "އަދި އެހެންކަމުން ޣައިރު މުސްލިމުންނާއި
ކުރީގެ ޢިލްމުވެރިން ދެއްވާފައިވާ އެކަލާނގެ ތިޔަބައިމީހުން ޖަމާޢަތްތަކާއި މުޢާމަލާތް ކުރުމުގެ މައްޗަށް ކުރީގެ
ފަތުވާތައް އަލުން މުރާޖަޢާ ކުރަންޖެހެނީ ޤަބީލާތަކަށް ލެއްވީ ތިޔަބައިމީހުން ބައެއް ޢިލްމުވެރިން ދެއްވާފައިވާ ބައެއް
މިހެންވެގެންނެވެ. އެފަދަ ބައެއް އެއްބަޔަކު އަނެއްބަޔަކަށް ތަޢާރަފުވެ ފަތުވާތައް އެގޮތުގައި ބަލައިގަތުމަކީ
"
ފަތުވާތަކަކީ އެބޭކަލުންގެ ޒަމާންތަކާއި އުޅުމަށްޓަކައެވެ. މިހާރު ކޮންމެހެން ކުރުން ލާޒިމު ކަމެއް
އެންމެ އެކަށީގެންވާ ފަތުވާތައް ކަމުގައި ނޫނެވެ.
ވެދާނެއެވެ. ނަމަވެސް އެބޭކަލުންގެ ޙުދައިބިއްޔާގެ ޞުލްޙައަކީ ދީނަށް ލިބުނު
ހިތްޕުޅުތަކަށް ނާރާވަރުގެ ބޮޑެތި ނަޞްރެއް ކަމުގައި ކީރިތި ޤުރްއާނުގައި -4 އެއްފަހަރާ ހުރިހާކަމެއް ހުށަނޭޅުން:
ބަދަލުތައް އައިސްފައިވާ މިޒަމާނުގައި ސިފަކުރައްވާފައި ވެއެވެ. "إنا فتحنا لك فتحا މިއީ އިސްލާމް ދީނުގެ ލުއިފަސޭހަ
މިހާރުގެ ޙާލަތަށް އެފަތުވާތައް އެކަށީގެން مبينا" މާނައަކީ: "ފާޅުވެ ބަޔާންވެގެންވާ ކަމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެކެވެ.
اله
ނުވެދާނެއެވެ. އެފަދަ ބައެއް ފަތުވާތައް ފަތަޙައަކުން، ހަމަކަށަވަރުން ތިމަން ތަޢާލާ އެކަލާގެ މަޚްލޫޤުން
ދޫނުކޮށް ހަމައެކަނި އެގޮތުގައި ހިފާނަމަ، ރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެފާނަށް ފަތުޙު އުފެއްދެވުމުގައިވެސް އެއްފަހަރާ ޚަލްޤު
"
އެކަމުގެ ސަބަބުން އިސްލާމްދީނާއި ދެއްވީމެވެ އިސްލާމްދީނުގެ ކުރީކޮޅު ކުރައްވާފައެއް ނުވެއެވެ. އަދި ކޮންމެ
މުސްލިމު އުއްމަތުގެ ސިފަ އެހެން ފަރްޟުކުރެވުނު ޖިހާދުގެ މަޤްޞަދު މަޚްލޫޤެއްވެސް އުފެދި ބޮޑުވަނީ
މީހުންގެ ކުރިމަތީ ހުތުރުވެދާނެއެވެ. ވަރަށް ސާފުކޮށް އެނގެއެވެ. އެޖިހާދުގެ މަރްޙަލާތައެއް ކަޑަތުކުރުމަށްފަހުއެވެ.
އަދި އިސްލާމީ ދަޢުވަތު ޣައިރު ބޭނުމަކީ އިސްލާމީ ދަޢުވަތު ފެތުރުމަށް ޙުކުމްތައް ޝަރްޢުކުރެއްވުމުގައިވެސް
މުސްލިމުންނަށް ފޯރުކުރުމަށް އެޅޭ ހުރި ހުރަސްތައް ނައްތާލުމެވެ. ހަމަ އެފަދައެވެ. ހުރިހައި
ހުރަހަކަށް އެފަތުވާތައް ވެދާނެއެވެ. އެޒަމާނުގެ ރަސްރަސްކަލުން އެމީހުންގެ ފަރްޟުތަކާއި ނަހީތައް އެކީ އެއްފަހަރާ
14 ދަރުމަ. ޖެނުއަރީ، ފެބްރުއަރީ 2013

ކަ ނޑައަޅުއްވާފައެއް ނުވެއެވެ. މިފަދަ ޝަރަޙްތައް ޢިލްމީ މިންގަ ނޑުތަކުން އާޔަތެއްގައި ވަނީ ބަޔާންކުރައްވާފައެވެ.
އެންމެ މަޝްހޫރު މިސާލަކީ ބަނގުރާ ދިރާސާ ކުރެވޭނަމަ އެކަމުން މުސްލިމު އެހެންކަމުން މުސްލިމުންގެ ވިސްނުމާއި
ޙަރާމް ކުރެއްވުމުގެ މަރްޙަލާތަކެވެ. އަދި އުއްމަތަށް ހީނުކުރާވަރުގެ ހެޔޮ ފިކުރާއި ޢަމަލުތަކުގައި މިފަދަކަންކަމަށް
މީގެ އިތުރުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް އަސަރުތައް ކުރާނެއެވެ. އިސްލާމީ އިސްކަން ދޭންވާނެއެވެ.
ބާވައިލެއްވުނު އިރު ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ފިޤުހާއި، ދީނީ އެހެން ޢިލްމުތައް
މުޖުތަމަޢެއްގައިވެސް މުލުގައި މީސްތަކުންނަށް ވިސްނައި ދިނުމުގައި • ދުނިޔަވީ ކަންކަމުގައި ރޭވުންތެރިވުމަށް
ހިފާފައިވާ އިންސާނުން އަޅުވެތިކުރުމުގެ ގުރީކުގެ ޤަދީމީ މަންޠިޤީ އުސްލޫބުތައް އިސްކަން ދިނުމަށް އިސްލާމްދީން
އާދަ ނައްތާލުމަށް އިސްލާމް ދީން އެއްފަރާތްކޮށް، ކީރިތި ޤުރްއާނުގެ ގޮވާލުން:
ގެންގުޅެފައިވާ ސިޔާސަތަކީ އެއްފަހަރާ ފަސޭހަ އުސްލޫބު ގެންގުޅެންވާނެއެވެ. އިސްލާމްދީނަކީ ދުނިޔެއާއި އާޚިރަތުގެ
އެކަން ހުއްޓުވުމުގެ ބަދަލުގައި އެއީ އިތުރު ތަކްލީފެއްނެތި އެންމެ ބާއްޖަވެރިކަމަށް މަގު ދައްކާ ދީނެވެ.
މަރްޙަލާތަކަކުން އެކަން ހުއްޓުވުންކަން ޢާއްމު މީހާއަށްވެސް ވިސްނައިގަނެވޭ ދީނީ ކަންކަމުގައި ޢިލްމަށް އިސްކަން
މިކަމުގައި އިސްލާމްދީނުގައިވާ އުސްލޫބެކެވެ. އެކަން ދިރާސާތަކުންނާއި، ދީފައިވާއިރު، ދުނިޔަވީ ކަންކަމުގައި
ސިޔާސަތުތަކުން އެނގެއެވެ. މިއުސޫލުން ތަޖްރިބާއިން މުޅިއިންސާނިއްޔަތަށް ވަނީ ޢިލްމުވެރިކަމާއި، ރޭވުންތެރިވުމަށް
އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ކަންކަން ސާބިތުވެފައެވެ. އިސްކަން ދިނުމަކީ ދީނީ ގޮތުން
މީސްތަކުންނަށް އޮޅުންފިލުވައިދީ، މާއައުލާކަން ބޮޑުކަމެކެވެ. މިޒަމާނުގައި
އެކަންކަމަށް މީސްތަކުން ހާނުވަން ވާނީ ދީނީގޮތުން ކަންކަން އިސްފަސްކުރުމުގައި ކޮންމެ ކަމެއްވެސް ކުރެވެނީ ދިރާސާކޮށް
ޙިކްމަތްތެރިކަމާއެކު އެންމެ މުހިއްމު މުސްލިމުން ގެންގުޅެންވާނީ ކުށެއް ރޭވިގެންނެވެ. ހިތައް އަރާގޮތާއި،
ކަންކަމަށް އެންމެ އިސްކަން ދީގެންނެވެ. ނެތް މިންގަ ނޑެކެވެ. އެއީ "ކީރިތި ރަނގަޅުވެދާނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ
ޤުރްއާން އިސްކަންދީފައިވާ ކަންކަމަށް ގޮތްކަމަށް ދެކި ކަންކަން ކުރުމަކީ ދީން
-5 މުސްލިމުން ހޭލުންތެރި އިސްކަން ދިނުން" މި މިންގަ ނޑެވެ. ގޮވާލާ ގޮތެއް ނޫނެވެ. މަސައްކަތްތައް
ކުރުވުން: ކީރިތި ޤުރްއާނުގެ އެތައް އާޔަތެއްގައި ފެށުމުގެ ކުރިން ދިރާސާ ކުރެވެން
މުސްލިމުންނަކީ އިސްލާމްދީނަށް ތަކުރާރުވެފައިވާ އަމުރުތަކާއި، އެފަދަ ޖެހޭނެއެވެ. ތަންފީޒު ކުރުމުގެކުރިން
ހޭލުންތެރި ބަޔަކަށް ހެދުމަށް މަސައްކަތް ނަހީތަކަކީ އެންމެ ބޮޑަށް އިސްކަން ޕްލޭން ކުރެވެންޖެހޭނެއެވެ.
ކުރުމަކީ ވަރަށް މުހިއްމުކަމެކެވެ. މީގެ ދޭންޖެހޭ ކަންކަމެވެ. އީމާންކަމާއި،
މާނައަކީ ދީނީގޮތުން އިސްކުރަންޖެހޭ އަޅުކަންތަކާއި، ރީތި އަޚްލާޤުތަކުގެ މާދަމައަށް ޕްލޭން ކޮށްގެން މަސައްކަތް
ކަންކަމާއި، ފަސްކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާއި، އަސްލުތައް ހިމެނެނީ މިބައިގެ ތެރޭގައެވެ. ކުރުމަށް އެންމެ އިސްކަން ދޭންޖެހޭ
މުސްލިމުންގެ ސަޤާފަތުން ފޮހެލަންޖެހޭ ސާފުތާހިރުކަމާއި، މީސްތަކުންނާއި އެއްބަޔަކީ އިސްލާމީ ޙަރަކާތްތަކުގެ
ކަންކަން ދަންނަ ބަޔަކަށް މުސްލިމުން ރީތިކޮން މުޢާމަލާތް ކުރުމަކީ އަހުލުވެރިންނެވެ. ކަންކަން އޭގެ އަމިއްލަ
ހެދުމެވެ. ވަޟްޢީ ފަލްސަފާތަކުގައި ހުރި ކީރިތި ޤުރްއާނުގެ އެތައް އާޔަތަކުން ޒާތުގައި ހަމަމަގަށް އެޅުމަށް ދޫކުރެވިގެން
އުނިކަންކަން ފާހަގަކޮށް ޙުއްޖަތްތަކުގެ އެނގޭގޮތުން މުސްލިމުންގެ ކިބާގައި ނުވާނެއެވެ. އިއްޔެގެ ތަޖްރިބާއިން
މައްޗަށް ބުރަވެ ޢިލްމީގޮތުން އެކަންކަމަށް ހުންނަންޖެހޭ އަސާސީ ސިފައެކެވެ. ހަމަ ޢިބްރަތް ލިބިގަނެ، މިއަދުގެ ޙާލަތު
ރައްދުދެވެން ޖެހޭނެއެވެ. އެގޮތަށް އިސްލާމްދީނުގެ ދިފާޢުގައި ދެނެގަނެ ރޭވުންތެރިކަމާއެކު މަސައްކަތް
ކީރިތި ރަސޫލު صىل الله عليه وسلم ކުރުމުގެ އާދަ އަށަގަންނުވަން ވާނެއެވެ.
ކީރިތި ޤުރްއާނުގެ ތަފްސީރުތަކާއި، މާތް ކުރެއްވި ޖިހާދުގެ ވާހަކަތައް ކީރިތި އިސްލާމްދީން ގޮވާލާ ގޮތަކީ އެއީއެވެ.
ނަބިއްޔު صىل الله عليه وسلمގެ ޙަދީޘްތަކުގެ ޤުރްއާނުގެ އެތައް ސޫރަތެއްގެ އެތައް (ނުނިމޭ)
ދަރުމަ. ޖެނުއަރީ، ފެބްރުއަރީ 15 2013